

Éjszakai vonattal Budapestre

„Ez minden, ami maradt nekünk!” – mondta arcát a félhomályba fordítva a nő, aki egy néphős unokájaként mutatkozott be. Bólintottam, és figyelmesen, együttérző kéznnyújtással vettem el tőle az aranyat. „Ez a ki-tüntetések első sorozata, tiszta tizenyolc karátos aranyból. Moszkvában készültek, Antun Augustinčić tervei alapján. Pontosan harminckét gramm...” Most százötven gramm aranyam volt. Anton elégedett lesz, ha ezt meglátja. Még mindig volt időm elérni az éjszakai budapesti vonatot. Az újvidéki vasútállomás mellett, lent a tolatóállomásnál, teljesen zavartalanul a közlekedéstől és az emberektől, volt egy kis mocsár. Egy nyárvégi napon, várva a szállítmányt, ott fényképeztem le egy magányos vadkacsát, amely a fészket őrizte. Amíg vártam a vonatot, amely késett, felvetődött bennem a kérdés, vajon kikeltek-e már a tojások. Az a vonat, amelyet még ma is a magaménak tartok, ezúttal is tele volt emberekkel, akik valamilyen oknál fogva állandóan kijártak a folyosóra dohányozni. Roy Orbisont hallgattam („Az örökzöld zene hallgatása nem tudja lecsillapítani senki lelkiismeretét” – förmedt rám egy elégedetlen, csokornyakkendős ügyfél, és mérgesen fenyegetett meg a kezével, amiben egy csomó tőlem kapott pénz volt), miközben próbáltam ráismerni arra a síkságra, amelyen ismét átutaztam. Izgalmasnak találtam azt a tényt, hogy nem tudom pontosan megmondani, hol is vagyok. A Keleti pályaudvaron két részeg közömbösen kérdezgetett, hogy szükségem van-e taxira, illetve szállásra. A zsebeikben, mint az éjjeli lámpák hajnalban, dacosan csillogtak a zöld üvegek. Udvariasan válaszoltam, hogy pillanatnyilag nincs szükségem a szolgálataikra. Anton mindig is dicsért engem a stílusom miatt. „Arisztokrata az uzsorások között” – így nevezett néha, és úgy tett, mintha kézcsókot adna. Amíg vártam, hogy kinyissák a kaput a Via Práterban, láttam A Pál utcai fiúk emlékművét. Mint mindig, most is öten játszottak. Anton vidáman foga-

dott. Az asztalon vodka, pisztoly és kaviár volt. „Angyalom, itt van százötven, ebből a tiéd húsz!” – ismételte az aranyat mérve. „Igen, igen, dolgozni kellene!” – mondta, rám mutatva, a szobában lévő néma, gondterhelt, veszélyes, ismeretlen embereknek. Anton egy orosz irodalom-tanár-nő fia, aki a Vörös Hadsereg alezredese volt. Amikor meglátta a néphős kitüntetést, ordítani kezdett. Imperialista disznónak nevezett, és megparancsolta, hogy mindenáron juttassam vissza annak, akitől szereztem – tolmácsolva az ő bocsánatkérését. „A szerb írónak, Milovan Vidakovićnak, felszántották ebben a városban a sírját, és te csak a pénzre gondolsz. És a Moszkva tér metróállomásnak is megváltoztatták a nevét... Ha olvastad volna A vadkacsát Ibsentől, tudnád a különbséget az ideálok és a hazugságok között!” – mondta, majd kizavart. Ezúttal a szokásosnál is hamarabb hívott vissza. „Bocsássunk meg egymásnak, és jobb lesz a világ!” – állt az SMS-ben. Ültem a Duna másik partján, a zsebemben a néphős kitüntetéssel, és a Cipőket néztem. Valóságosabbnak tűntek a péksüteménynél, amit a kezemben tartottam.

Nemanja Raičević 1976 áprilisában született Újvidéken. Az Újvidéki Bölcsészettudományi Karon szerzett diplomát. Elnyerte a Matica srpska Prva knjiga díját a 2002-ben megjelent *Priče* című novelláskötetért. A Prometej Kiadó 2009-ben kiadta a *Nije kasno smejati se* című novelláskötetét. A novellákat több nyelvre is lefordították. Újvidéken él, és időközönként Lisszabonban is.